

NASTAVAK ISTRAŽIVANJA NA PELJEŠČU

U organizaciji SD "Karlovac" i PD "Sv. Ilija" iz Orebića, od 21. 3. do 24. 3. 2008. održana je akcija istraživanja speleoloških objekata zapadnog dijela poluotoka Pelješca. Osim članova SD "Karlovac" (14 članova) i PD "Sv. Ilija" (ujedno i članovi HGSS-a, stanica Orebić) akciji su prisustvovali i članovi SK "Ursus spelaeus" (1 članica) i članovi PD "Dubrovnik" (8 članova).

Ova akcija je nastavak istraživanja koje SD "Karlovac" obavlja manje-više kontinuirano od 2002. godine. Dosad je istraženo tridesetak speleoloških objekata od kojih su najznačajniji Mladenova jama (-232 m) i Poskokova jama (-115 m) u kojoj treba nastaviti istraživanje. U istraživanjima su nam se povremeno priključivali članovi nekoliko speleoloških udruga iz Hrvatske (SK "Spelunca", SD "Špiljar", SO PD "Dubovac", SK "Ursus spelaeus", SO PDS "Velebit", PD "Dubrovnik", te naravno domaćina iz PD "Sv. Ilija").

Uvidom u rezultate istraživanja SDH, provedenih 60-ih godina prošlog stoljeća, kao najperspektivniji objekt označena je Jama na Priroju koja je tada istražena do dubine 80 metara. U zimi 2007. godine

ekipa SD "Karlovac" i PD "Dubrovnik", uz nezaobilaznu pomoć domaćina, nakon višesatnog pješaćenja pronalazi ulaz u jamu i spušta se do dubine 100 metara. Tom prilikom spustili smo se u još dvije jame manjih dimenzija, no zbog nedostatka vremena objekti nisu topografski snimljeni. Ovogodišnji plan akcije je bio nastavak istraživanja u Poskokovoj jami, daljnje istraživanje i topografsko snimanje Jame na Priroju, te istraživanje još nekoliko manjih objekata. Zbog izrazito loših vremenskih prilika sve planirano nije ispunjeno, no istražena je i topografski snimljena Jama na Priroju i jedna manja jama (Njuferica) kod Gornje Nakovane dubine 25 metara. Nažalost nisu nastavljena istraživanja u vrlo perspektivnoj Poskokovoj jami, te u još nekoliko jama na čijim smo ulazima bili prijašnjih godina.

Jama na Priroju nalazi se sjeveroistočno od naselja Mokalo, odnosno stotinjak metara istočno od sedla koje se nalazi sa sjeverne strane vrha Žalina (672 m). Ulaz se nalazi u gustoj makiji i dimenzija je 2x3 metra. Jamu prema morfološkom tipu možemo svrstati u jednostavne speleološke objekte. Odmah nakon ulaza vertikalna poprma veće dimenzije i nerijetko je šira od 10 metara. Ulazna vertikalna je duboka 100 metara

i završava koso položenom dvoranom približnih dimenzija 20x10 metara. Na njenom najnižem dijelu, uz paraklazu rasjeda nalazi se 7 metarski skok nakon kojeg jama završava zarušenjem.

Najveći problem prilikom istraživanja predstavljaju udaljenost objekata i neprohodnost terena, često je za dolazak do nekih jama potrebno višesatno pješaćenje kroz makiju, po vrlo strmim i stjenovitim terenima.

U planu SD "Karlovac" je nastavak započetih istraživanja vršnog masiva Sv. Ilije i proširenje istraživanja na područje Trstenika i Žuljana.

Željko Baćurin
Speleološko društvo "Karlovac"
Karlovac

Ulaz u jamu na Priroju

foto: Željko Baćurin